

Húszfős munkacsoport dolgozik

Folynak a mikházi ásatások

Az idén mindhárom lelőhelyen tovább vizsgálódnak

Fotó: Gligor Róbert László

Június utolsó hetében kezdődtek el a Maros Megyei Múzeum idénre tervezett mikházi ásatási munkálatai. Ebben a múzeum régészeit idén is segítik kolozsvári régész szakos egyetemi hallgatók, magyarországi, németországi és hollandiai egyetemisták, önkéntesek, természetesen azokkal a feltételekkel, amelyeket az egyetemeik szabályzata lehetővé tesz,

így idén húszfős munkacsoport van jelen a mikházi régészeti parkban – tudtuk meg Pánczél Szilamér régésztől.

Gligor Róbert László

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Bölöni Domokos – 75

... augusztus 11-én töltötte a hetvenötöt. Szép kor, magam is tapasztaltam. De melyik nem az? Személyesen, koccintással, baráti öleléssel meghittebb a köszöntés, de rég nem találkoztunk, és mint hírlík, blokkakása magasából csak elvéve megy le, ki, be a városba, ritkán jár az utcán. Járjon a bánat! – vélem hallani zsrörtőlő dörmögését. – Mi dolgom nekem odakint?!

3.

Bronzban az igazság, bronzban a vigasz?

Lehet fában vagy kőben is, ha jó a szobor. Esetleg más, alternatív anyagban. Nem az anyaga határozza meg a kisplasztika vagy nagy szobor minőségét. Sok egyéb is. Mindenekelőtt az ötlet, annak az eredetisége, rendhagyó, szokatlan kivitelezése, formai tökélye vagy tökéletlensége, az általa közvetített üzenet, látvány, hangulat érzékelhetősége, sok más, szinte felsorolhatatlan tényezővel együtt.

5.

OPTICA OPTOFARM

ULTRA BLUE
-100 Lei

FOTOKROMATIKUS LENCSEK
Supercromic lensék

-100 Lei

* A szürke és barna színű lencsére érvényes. Az akció a készlet erejéig tart.

NAPSZEMÜVEGEK ÉS NAPLENCSEK
-20%

-10% KEDVEZMÉNY A MÁS EGYSÉGBEN KIÍRT SZEMÜVEGRECEPETEKRE

*AZ AJÁNLAT AUGUSZTUS 31-IG VAGY A KÉSZLET EREJÉIG ÉRVÉNYES.

www.optofarm.ro

A NAGYBETŰS ÉLET

Fiam!
Ideje volna a saját lábadra állnod...

ALUMINÉZET
Földvár, Székesszentgyörgyi közönség

AUGUSZTUS

14., szombat
A Nap kel
6 óra 19 perckor,
lenyugszik
20 óra 35 perckor.
Az év 226. napja,
hátravan 139 nap.

IDŐJÁRÁS

Napos idő
Hőmérséklet:
max. 29 °C
min. 10 °C

*Isten éltesse!

Ma MARCELL, holnap MÁRIA napja.
MÁRIA: bibliai eredetű női név. Eredeti héber formája (Mirjam, Mirjám) a görög és latin bibliafordításokban módosult. Jelentése megfjejtetlen, minden magyarázata vitatott.

VALUTAÁRFOLYAM

BNR – 2021. augusztus 13.

1 EUR	4,9118
1 USD	4,1811
100 HUF	1,3930
1 g ARANY	236,3219

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 8-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Baricz Lajos

A menny királynője

– Nagybaldogasszonyra –

Szeretett volna együtt lenni véle
a szeretet anyja, a szép Szűz Mária,
ezért szent Fia felvette az égbe,
nem kell Máriának tovább várnia.

Nagypéntek óta már nyitva van az ég,
aki nagyon szeret, oda bemehet,
az elment igazak erre vártak rég,
vegyék birtokukba végre az eget.

Mária élete mikor véget ért,
testestül-lekestül szent Fiához tért,
így ők az égben mindig együtt vannak,

még az égiek is örülnek annak,
tudták az égben egyet-mást felőle –
szép Szűz Mária a menny Királynője.

2021. július 30.

Folynak a mikházi ásatások

(Folytatás az 1. oldalról)
– Örülünk, hogy a tavaly sem szakadt meg az ásatások sorozata, az idén is tudjuk folytatni, és már nagyon szép eredményeink vannak – tette hozzá a múzeum régésze.

Pénzermék, katonai felszerelések elemei, fegyvermaradványok kerültek elő az eddigi munkálatok során. A feltárás folytatódik a római katonai tábor parancsnoksági épületénél, ezúttal egy új szárny feltárását kezdték el. Azért tartották fontosnak ezen a részen megnyitni egy új szelvényt, mert az épületnek egy olyan szakaszáról van szó, amelyről eddig csak geofizikai és légi régészeti adataik voltak, de olyanok nem, amelyekkel kronológiát tudnának rendelni az épülethez. Ismervé a hasonló parancsnoksági épületek szimmetriáját, a déli oldalon már elvégzett ásatások eredményeinek tudatá-

ban azt feltételezik, hogy az északi szárnyban is kis raktárhelyiségek voltak kialakítva, így az idén előkerült leletek egyáltalán nem meglepőek, és a régészek további szép eredményeket remélnek.

Ugyanakkor egy régészcsapat elkezdte a munkát a római fürdő további feltárása érdekében, ugyanis az évekkel ezelőtt elkezdett vizsgálatok az elmúlt időszakban szüneteltek, míg tavaly az erődítmény egyik tornyának feltárásán dolgoztak. Az idei feltárások augusztus végéig zajlanak.

A mikházi római nyomok kutatása az egykori Dácia tartomány keleti határvidékének nagyobb vizsgálati elképzelésébe illeszkedik bele, és magába foglalja a római katonai tábor, a mellette kialakult és a katonákat kiszolgáló települést (vicus), valamint a római fürdőt. Ezek állandó vizsgálata

2013 óta folyik, mindháromnál részleges feltárások zajlottak. Az idei ásatások a parancsnoksági épület további kutatását, a fürdő keleti részének feltárását, valamint az egykori településen talált épületmaradványok vizsgálatát célozzák. A parancsnoksági épület és a fürdő esetében a feltárás befejeztével állandó tetőszerkezetet szeretnének építeni, hogy az eredmények láthatóvá váljanak a nagyközönség előtt. A parancsnoksági épület esetében már dolgoznak ennek tervén.

A mikházi lelőhelyek a legjobb állapotban maradtak fenn a Római Birodalom keleti határvidékének Maros megyére eső szakaszán, és szeretnék előterjeszteni az UNESCO világörökségi listájára való felvételre – mondta el néhány napja egy sajtótájékoztatón dr. Nicoleta Man, a Maros Megyei Múzeum régészeti osztályának vezetője.

Megjelent a Helikon első augusztusi száma

Megjelent a Helikon első augusztusi, 2021/15-ös lapszáma, benne Demeter Zsuzsa vezércikke, Boldog Zoltán interjúja Bene Zoltán íróval, akinek *Isten, itélet* című kötetéről Márton Evelin ír kritikát, *Sarki fény* és *Mandola története* című könyveiről Papp Attila Zsolt jegyez fülszöveget.

Verset közöl Jánk Károly, prózát Bene Zoltán és Hertza Mikola, Doina Ruști *A malom fantomja* című regényének újabb részletét Szenkovics Enikő fordításában közlik. A Ráolvasás című rovatban Vörös István ír a filozófiaolvasás lehetőségeiről, tanulmányt Kolta Dóra közöl *Orientalizmus a századforduló magyar irodalmában* címmel.

A Pavilon 420-ban a Helikon folyóirat *Amit nem*

lát a webkamera című pályázata díjazottjai, Bőjte Beatrix rövidprózája és Pál Hunor versei olvashatók, rövidprózát közöl továbbá Püsök Kata.

A Kinematográfban Gyenge Zsolt fesztiválnaplója olvasható a Cannes-i filmfesztiválról, a Theátrumban Mátyus Melinda ír a temesvári színház járványévadáról. Az Amplitúdóban Jakabffy Tamás rövid esszéje olvasható, az Artefaktumban Szücs György ír a Kántor Lajos-hagyatékról, amelynek anyagával a jelenlegi lapszámot illusztrálták.

A lapszám teljes tartalomjegyzéke az alábbi hivatkozáson érhető el:

<https://www.helikon.ro/wp-content/uploads/2021/08/helikon21-15.pdf>

Komposztálási mintaprogramok vidéken

Komposztáljunk otthon!

Az Ecolect Maros Önkormányzatok Közötti Fejlesztési Társulás és a Fókusz Öko Központ közösen komposztálási programot indított Komposztáljunk otthon! címmel. A program keretében versenyt is hirdetnek, amelyre szeptember 10-éig bárki bevezethet a megyéből.

Szer Pálósy Pirocska

Egyelőre Maros megye hat községében mutatták be a mintaprogramot, a cél a háztartási hulladék mennyiségének a csökkentése. Vidéken a legrégebbi időktől alkalmazták ezt az újrahasznosítási módszert, még ha más megnevezéssel is, ugyanakkor köztudott, hogy falun nem termelődik annyi háztartási hulladék, mint városban. Ennek ellenére városban még mindig körülményes a komposztálás bevezetése, annak ellenére, hogy lelkiismeretes környezetvédők próbálkoznak a népszerűsítésével. A komposztálás során gyakorlatilag minden olyan szerves anyagot fel lehet használni, ami a környezetünkben keletkezik. A jelenlegi

komposztálási program révén a megye községeiben szeretnék feléleveníteni a környezetvédelem és költséghatékonyág szempontjából igencsak hasznos tevékenységet. A Maros Megyei Tanács által finanszírozott komposztálóedényeket néhány éve kiosztották, most azok használatára szeretnék ösztönözni a lakosságot. Az első bemutatót Vámosgálfalván tartották, múlt héten Nyárádgálfalván ismertették a módszert, azt megelőzően Mezőrücsön és Marosvécsen népszerűsítették a lebomló szerves háztartási hulladék hasznosítását, augusztus 11-én, szerdán Balavásáron tartottak bemutatót, majd következik Dános.

Nagy Júlia, az Ecolect Maros Önkormányzatok Közötti Fejlesztési Társulás igazgatói asszisztense megkeresésünkre elmondta, hogy a vidéki településeket célzó program lényege a hulladéklerakóba kerülő háztartási hulladék mennyiségének a csökkentése. Mint hangsúlyozta, a hulladéklerakóba kerülő háztartási hulladék nagy része komposztálható, ugyanakkor a komposzt szerves és tápanyagokban igencsak gazdag, következé-

képp talajjavító és trágyaként hasznosítható. A Fókusz Öko Központ elnöke, Hajdu Zoltán a bemutatók során hasznos gyakorlati tanácsokkal látja el a jelenlévőket, ugyanakkor ismertetik a komposztáló faláda készítését is pár darab deszkából azok számára, akik nem rendelkeznek műanyag komposztálóedénnyel.

A bemutatókkal párhuzamosan megyeszinten versenyt hirdettek, amelyre bárki bevezethet. Szeptember 10-éig a concurrs@adiecolectms.ro e-mail címre kell egy bemutatót küldeni arról, hogy elindították a komposztálási programot, azt követően október 1. – november 1. között az addig elért eredményről egy bemutatást. A verseny novemberig zajlik, az elért eredményeket azt követően értékelik. A nyertesek között kertészeti szerszámokat, eszközöket osztanak ki. Bővebb felvilágosítással a www.adiecolectms.ro honlapon szolgálnak.

Nyárádgálfalva is csatlakozott

A Nyárádgálfalvi Polgármesteri Hivatal is csatlakozott az Ecolect Maros Önkormányzatok Közötti Fejlesztési Társulás és a Fókusz Öko Központ közös környezetvédelmi akciójához. A Komposztáljunk otthon! címmel indított akció bemutatóját augusztus 5-én tartották a nyárádgálfalvi sportbázison.

Amint *Németh Zsolt* helyi programfelelős elmondta, a tervek szerint ötven családot szeretnének bevonni a komposztálási programba, eddig harmincyolc háztartás csatlakozott, számukra a komposztáláshoz alkalmazott nagyobb méretű faládát, vagy igény szerint kisebb műanyag edényt jut-

tatnak. A helyszínen a mintaprogram keretében bemutatták a hatékony komposztálási módszert. Az akció és a verseny lényege, hogy csökkenjen az elszállított háztartási hulladék mennyisége, következésképp az önkormányzatok és a magánszemélyek hulladék szállítási költsége – mondta a programfelelős.

Fotó: Ecolect Maros Fejlesztési Társulás

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhárt Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálósy Pirocska, Vajda György. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. **REKLÁMMENEDZSER:** Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

NÉPÚJSÁG-MELLÉKLET

SZERKESZTETTE:
NAGY MIKLÓS KUND

1499. sz., 2021. augusztus 14.

Heltai Jenő

Életrajz

*Az egyszerű szó kedvelője voltam,
Ékes szavak kincsével meg nem áldott.
Nem tépegettem tarka szővirágot,
Sosem szavaltam, mindég csak daloltam.*

*Nyájas közönség nyárspolgári tapsát
Sohasem kerestem. Mertem írni bátran.
A magam útját álmódóva jártam,
Csodálatos cél: édes céltalanság!*

*Éltem soká a pesti rengetegben,
Szabad madár, ki ágrul-ágra rebben,
Kegyelt a jósors, balsors üldözött.*

*Himbált az élet, föl-le, föl-le... mint a
Síró-mosolygó kisleány a hinta,
Pihét a szellő ég és föld között.*

150 éve, 1871 augusztus 11-én született a költő.

A 4. oldalon az első anyag végére: (nk)

Ballada... Z. Erdei Anna grafikája

Bölöni Domokos – 75

Bölöni Domokos és felesége, Bölöni Erzsébet

Nagy Miklós Kund

Mostanában ritkább a köszöntő, mint a búcsúbeszéd, öröm és felüdülés a szerkesztőnek, ha kerek évfor-

Bölöni Domokos

Az én bözödi kalapom

*Móricz Zsigmond-i alapon
készült el Kórispatakon.
Benne csak csekélyke érdem
szerény közreműködésem.*

*Benkő Samu óhajtotta,
s Szócs Lajosné meg is varrta.
Nem ment rá gatyám, sem ingem:
megcsinálta tiszta ingyen.*

*Örömmre másodpéldány
nekem is jutott belőle,
az áll itt a kobakomon;
így jut tam egyről kettőre.*

*Mit nekem a randa klíma?
Kalapom véd tőle, íme.
Fütyülök a hetvenötre:
kalapban nem megyünk tönkre!*

dulós kollégának, barátnak küldhet jókívánságot. Most éppen Bölöni Domokosnak, aki augusztus 11-én töltötte a hetvenötöt. Szép kor, magam is tapasztaltam. De melyik nem az? Személyesen, koccintással, baráti öleléssel meghittebb a köszöntés, de rég nem találkoztunk, és mint hírlík, blokklakása magasából csak elvétve megy le, ki, be a városba, ritkán jár az utcán. Járjon a bánat! – vélem hallani zsörtölődő dörmögését. – Mi dolgom nekem odakint?! Közvetve is értesülök a világ dolgairól. Igen, azt látom, mindenre figyel, amit feldob a világháló, a média rengetegében mindenre rálát, sok jelenségre reagál is. Kevésbé a sajtóban, a folyóiratközlés lehetősége sem csábítja. És a könyvek? Azokkal mi lett? Elakadt a folytatás? Csak nem azért, mert nem vonzza már az utca? Ott bizony mindig millió téma hevert, és zajlott az élet megállíthatatlanul. Ha a járkálás egy ideje nem is volt a kenyere, emberismerete kevés mozgással is egyre bővült, bárhol gazdagodhatott érdekes, izgalmas embermesékkel. Amik aztán vidáman szomorkás kötetekben szólították meg az olvasókat, sajátosan bölönis humorral, nyelvi leleménynyel hozták elénk a falu, majd a vidékről városra szakadt kisemberek mosolyfakasztó, máskor lélekbúsító történeteit. Érdekes végigszaladnunk az 1980-tól megjelent könyvcímein.

Mozgást, illetve érzelmeket sugallnak: *Széles utcán jár a bánat* (Na, ugye!), *Eldulnt a hagymalé*, *A szárnyas ember*, *Dégi Gyurka pontozója*, *Harangoznak Rossz Pistának*, másfelől, *Hullámok boldogsága*, *A nevető gödör*, *Mosolygó kis pöttyös szováta pisztráng*, *Egek, harmatozások!* Hadd ne folytassam, a lényeg, hogy várjuk az újabb novelláit, karcolatait, jegyzeteit. Várjuk, hogy időről időre újra megnevetessen. Ahogy a 70. születésnapjára megjelent kötete, *A rablólús fogvasztása* is tette.

Jó hír, hogy talán már nem kell sokáig várnunk, hiszen megtudtam tőle, mintegy fél éve elkészült egy új kispróza-kötete, *A harmadik pohár bor* (Erre is kell koccintanunk!), a megjelenését sajnos alighanem a pandémia késleltethette. Közben egy másik válogatást is összeállított *Harangoz egy rézmozsar* címmel (alcíme: *Járókeret a 75.-hez*), ami rövidesen már elhagyhatja a nyomdát. És tördelés előtt áll egy harmadik könyve is, az *Aranypálca* című humoros prózaválogatás a Flaszter, a Bogaras emberek és a Súrlott Grádics oldalain közölt szövegekből. Soha ennél rosszabb hírei ne legyenek! De mivel rukkol elő majd a nyolcvanadikon? Arra már el is kezdheti a készülődést. Erőt, egészséget, jó kedélyt és alkotókedvet kívánunk hozzá! Isten éltesen sokáig, Domi!

BMC-csúcsesemény Csíkszeredában

Művészek a csíkszeredai várudvaron. Elöl (balról) Gergely Zoltán, Xantus Géza, Forró Ágnes és Jakobovits Márta. Fotó: Horváth László

Nem valószínű, hogy valaha is egyszerre annyi képzőművész gyűlt volna össze a csíkszeredai Mikó-várban, mint augusztus 5-én, amikor a Barabás Miklós Céh országos kiállításának ünnepélyes megnyitóját látta vendégül Hargita megye székhelye. Tele volt az udvar az ország minden

részből, sőt külföldről is érkezett festőkkel, szobrászokkal, grafikusokkal, textil- és kerámiaművészekkel, fotósokkal, más vizuális alkotókkal. A BMC több mint 200 tagjának döntő hányada nevezett be az eseményre, amelyet eredetileg 2020-ra terveztek az alakulat vezetői, hiszen

akkor volt 90 esztendő a céh, de a koronavírus-járvány miatt halasztani kellett. Mintegy százötvenen lehettek jelen a Csíki Székely Múzeum kiállítótermeiben rendezett átfogó, nagy tárlat avatásán. Az udvaron és a galériákban természetesen számos helyi művészetkedvelő is jelen volt,

és nem kellett csalódnuk, az elvárásokhoz illő, színvonalas, rangos és látványos kiállítás fogadta a látogatókat. 132 művész egy vagy két reprezentatív művét helyezték a falakra, állványokra. A kiállítás anyagát pedig másfél száz oldalas, magyar, román, angol nyelvű katalógus dokumentálta, ismert művészettörténészek, műkritikusok ajánlásával.

A rendezvény felvezetője a várudvaron zajlott, összefoglalóját *Sarány István* helyszíni tudósításából, a *Hargita Népe* augusztus 6-i számából kölcsönözzük:

„Gyarmati Zsolt, a Csíki Székely Múzeum igazgatója köszöntötte a szép számban megjelent művészeket és művészetkedvelő közönséget, és felelevenítette, hogy a céh és Csíkszereda, a csíki múzeum szorosan kötődik egymáshoz Nagy Imre személyisége révén: a zsögödi mester volt az egyik kezdeményezője a múzeum létrehozásának, ugyanakkor a cél létrehozásánál is bábáskodott, felkarolva Kós Károly és Szolnay Sándor kezdeményezését, egy ideig a céh alelnöki tisztségét is betöltötte. Az intézményvezető emlékeztetett arra, hogy a képzőművészetek otthon vannak a múzeumban. Mint mondta, idén Nagy Imre nőábrázolásaiból láthatott válogatást a nagyközönség, most a kortárs erdélyi magyar képzőművészet keresztmetszetét adó kiállítást látnak vendégül.

Szintén Nagy Imre alakját idézte meg köszöntőjében Korodi Attila, Csíkszereda polgármestere, hangsú-

lyozva a különféle alkotókat és alkotói nemzedékeket bemutató kiállítások megszervezésének fontosságát.

A Barabás Miklós Céh elnöke, Kolozsi Tibor szobrászművész a kilencedik évtizedébe lépett művész-közösség célkitűzéseiről, önként vállalt szerepéről szólt, kiemelve a szervezetet létrehozó nemzedék áldozatos munkáját, illetve azt, hogy a rendszerváltás után miként élesztették újra a szervezetet a még élő korábbi tagok és a művészeti élet akkori jelei. Mint mondta, a szervezet tagsága folyamatosan fiatalodik, az évi kiállítások pedig a kortárs erdélyi magyar képzőművészet keresztmetszetét adják. Kiemelte azt is, hogy a Barabás Miklós Céh országos tárlatait eddig Kolozsvárott, Marosvásárhelyen és Sepsiszentgyörgyön mutatták be, és örömeire szolgál, hogy ezúttal Nagy Imre városában is bemutatathatják a tagságnak az utóbbi időben készült munkáiból válogatott kiállítást.

A tárlatot Túros Eszter művészettörténész nyitotta meg. A tárlat anyagát bemutatva hangsúlyozta, hogy a gazdag és változatos anyag művészettörténeti szempontból is érdekes, ugyanis a múltból merítve a jövő kérdéseire keresi a választ, kiemelve a generációk közötti párbeszédet.”

A rendezvény a művészek eszmecseréjére is jó alkalmat jelentett. Másnap tisztújító közgyűlésen is megvitathatták a Barabás Miklós Céh létének, tevékenységének időszerű kérdéseit.

Szobornézőben a múzeumban: (balról) Dobriban Emil, Bocskay Vince, Orth István

Műkeresés... (balról) Barabás Éva, Nagy Dalma

Búcsú Gaál András festőművésztől

Nagy Miklós Kund

Mesterek, korszakos alkotó egyéniségek, emberségünk elkötelezettjei, barátok hagynak magunkra. Ránk marad varázsos életművük, önként vállalt szolgálatuk szép példája, a közösen töltött idők emlékei, sok felemelő, feledhetetlen életmozzanat, és persze az a tudat is, hogy amit ők elkezdtek, felmutattak, azt tovább kell folytatni. Gaál András festőművész augusztus 6-i halálhíre indította el ezt a gondolat-sort bennem. Számos művész mestere volt ő is, nem csak kivételes erejű, szépségű festészetére, de művészpédagógusként is, olyan szervező egyéniségként, aki ott, ahol éppen volt, messze sugárzó erőteret teremtett maga köré, cselekvésre ösztönözött másokat is. 1959-től, amikor Csíkszeredába került, nemcsak a város, de az egész régió képzőművészeti életét megpezsztítette. Igaz, neki is volt kitől példát vennie, Nagy Imre személyében szigorú mester patronálta és szította igényessége szikráit, de valójában nem kellett őt ösztökélni, mindig úgy dolgozott, ahogy szíve, lelke diktálta.

Ezért is akadt olyan számos és lelkes követőre, akikkel fellendíthette a székelyföldi művészeti mozgalmat, alkotótáborokat, művésztelepeket hozhatott létre, iskolát teremthetett. És az alkotás magasra emelt mércéjével állított célokat fiatal tehetségek elé. A szülőhely, Gyergyóditró, a középiskolai tanulmányok szeretett színhelye, Marosvásárhely, az egyetemi évek helyszíne, Kolozsvár, majd az otthon, Csíkszereda, a művészteleppé kinövő Gyergyószárhegy, a másik kedvelt hely, Marosfő, végül a szeretteihez közelebb Pannonhalma... Véget nem érőn lehetne sorolni, mennyi helyen örzödték meg személyisége nyomai. És hány műgyűjteményben, családi otthonban tanúsítják festményei az alkotás csodáját! Ezért is nyilatkozhatta nemegyszer az eltelt évtizedek során, hogy boldog embernek érzi magát. Tudta, hogy talentumait gyarapítva, művészként, művésztársaságként, tanárként mindent megtett, amit tehetett. Derűsen, lényegretörően, humánus érzelmekkel, értelemmel telítetten, örök cselekvésben. Akkor is az alkotómunkának, a festészetnek élt, amikor éveken át már súlyos betegség

kínózta. Olyan szép, olyan átszellemlő képeket alkotott, mintha mindig csak a derű órái vették volna körül. 86 esztendejének utolsó időszakában is ezt tükrözte sikeres győri kiállítása, e sok évtizedes, mégis fiatalos látványvilág kiteljesítésének méltó elismerése volt két évvel ezelőtt a Szervátiusz Jenő-díj is. Kitüntetései sorában a legnagyobb megbecsülést mégis abban az általános véleményben láthatta, ami szerint „képei lírai köntösbe öltöztetett metaforikus látványként teljes lelki, karakterbeli azonosulást mutatnak a hargitai, gyergyói, gyimesi tájakkal.” Gaál András távozó szellemalakja immár a szeretett szülőföld szerves részévé vált. Több mint fél évszázados ismeretségünk, barátságunk jegyében kívánok csendes nyugalmat neki.

Gaál András marosfői otthonuk küszöbén pár évvel ezelőtt

Bronzban az igazság, bronzban a vigasz?

Szobrászati Szalon maszkkal ... Tárlatnyitó és közönsége

Fotó: Dorel Cozma

Lehet fában vagy kőben is, ha jó a szobor. Esetleg más, alternatív anyagban. Nem az anyaga határozza meg a kislasztika vagy nagy szobor minőségét. Sok egyéb is. Mindenekelőtt az ötlet, annak az eredetisége, rendhagyó, szokatlan kivitelezése, formai tökélye vagy tökéletlensége, az általa közvetített üzenet, látvány, hangulat érzékelhetősége, sok más, szinte felsorolhatatlan tényezővel együtt. Az a ritkább, amikor mindez összejön. De ha nem, akkor is figyelemre méltó lehet a munka. Így van ez a marosvásárhelyi Art Nouveau Galériában nyílt, és a napokban záruló 4M Szobrászati Szalon esetében is. Vannak művek, amelyek egyből magukra vonják a figyelmet, másokat be kell cserélni, fel kell fedezni rejtett értékeket és így tovább. Fontos, hogy úgy legyenek elhelyezve, hogy ne üssék egymást, ne hassanak negatívan egymásra. A két fiatal kurátor, *Veress Gábor Hunor* és *Makkai István* – maguk is kiállító művészek – erre is vigyázott. Miközben volt gondjuk

elég. A járvány miatti megkötések okán a jóval korábbra tervezett megyei szalon időpontja augusztusra, a legnagyobb kánikula idejére tolódott ki, nehéz és kockázatos ilyenkor ekkora igényű közös kiállítást szervezni. Az alkotók, így a szobrászok nagy többsége valahol alkotótáborban, művésztelepen dolgozik, vagy éppen a hegyekben, a tengeren, netán külföldön vakációjuk. A közönség részvételére sem nagyon lehet számítani. A rendezők mégis megpróbálták, és nem kellett csalódniuk. Elég szép számban jelentkeztek a szobrászművészek, és a tárlatnyitón is sok volt az érdeklődő.

A kurátorok egy kis segítséget is kaptak, a nyáradszeredai Zereda alkotótábor gyűjteményéből hoztak el, és mutattak be válogatást. Az ott készült munkákat szervesen beillesztették a többiek közé, és azok is bővítették a műfaji, formai kínálatot, erősítették a termenként jó szemmel kialakított harmóniát. Szükség volt a csoportosításra, hiszen a 25 kiállító más-más nemze-

déket, egymástól lényegesen különböző törekvéseket, stílárius jegyeket képvisel. És nem is annyira az életkor a meghatározó, elvégre egy nyolcvanas is lehet formabontó és egy huszonéves is a klasszikus szépségszempélyek elkötelezettje. Ezeket a formai, konceptuális megoldásokat problematikusabb összehangolni. A felvonultatott anyag ilyen szempontok szerint került a nézők elé. Az, hogy kőben, fában, fémbe, agyagban, gipszben, üvegben, esetleg másféle matéria felhasználásával oldották meg elképzeléseiket a művészek, nem zavarta az összenyomást. A rusztikus, színezett méretes fakonstrukció például, amivel Gheorghe Mureșan lepte meg a közönséget, nagyban különbözik a Pokorny Attila alkotta lendületes fémkompozíció, a Hullámzás jellemzőitől, mégis egyazon teremben látható mindkettő, és senki sem zavar. Sőt, ez a többrétűség valamilyen egyéni élmény hatására el is indíthatja a képzeletet egy bizonyos irányba, amire a művész eredetileg talán nem is gondolt. Különböznél elég

sok játékoság van a három teremben, formai bravúrok is, ötletziporkák, nyilván olyanok, amelyekre elsősorban a kislasztikák esetében van lehetőség. Nagy méretű szobrok alig vannak a kiállításon, de felfigyelhetünk újdonságokra, arra például, hogy a szovátai Sánta Csaba a monumentális felé kacsingat. Jól ismert kislasztikai sajátos univerzumát szeretné kitéríteni a monumentalitás felé. A belső terem közepére állított Pupa talán nem is annyira a távoli jövőben városi köztéren ötlük majd a járókelők szemébe.

A Szalonnak van egy érdekes kiegészítője is. Már a plakát is felhívja a figyelmet erre: a marosvásárhelyi vár Szűcsök bástyájában két közkedvelt művész, a keramikus *Mana Bucur* és a szobrász *Gyarmathy János* műterem galériája is tele van olyan különleges alkotásokkal, amelyeket feltétlenül érdemes megtekinteni. Oda is el kell látogatni tehát. Gyarmathynak az Art Nouveau-ban is láthatók munkái. Az egyik derűsen groteszk bronzszobrocska a Kalapkúra. Ez sugallta a krónikásnak mai írása élére a fenti címet. (N.M.K.)

Gyarmathy János szobrai... Előtérben a Kalapkúra

Túl az első hét éven

A Kastélypark Művésztelep VII alkotói a megnyitón

Az első hét év a legkritikusabb, mondja a fáma. A geryeszegi Kastélypark Művésztelep esetében szó sincs válságról, noha a világjárvány ezt az életképes, gazdagon kibontakozó alkotótábor is komolyan veszélyeztette azzal, hogy tavaly nem lehetett megrendezni. A Pokorny Attila és Knyihár Amarilla által megálmodott, és a 2014-es indulástól eltelt időszak kitarató munkájával felfuttatott kezdeményezés a kihagyás után úgy folytatódott, mintha mi sem történt volna. A július 25. és augusztus 7. között lezajlott alkotó összejövetelen a művésztelep kilenc hazai és külföldi képzőművészt és egy tekintélyes művészettörténészt látott vendégül. Napokon át lendületesen dolgoztak, beszélgettek, eszmét, tapasztalatot cseréltek, új ötletekkel töltődtek fel a szívélyes „házigazda”, gróf Teleki Kálmánék ihletsugalló, szép barokk kastélyában és a romantikus kastélyparkban. A művésztelepi termést az augusztus 7-én nyílt zárókiállításon ismerhette meg a közönség. Úgy tűnik, mind többen érdeklődnek az iránt, ami a Castel Park Art Camp háza táján történik, számos művészetkedvelő érkezett a mostani tárlatnyitásra is. Az emeleti kiállítóterem és a kastélyt övező évszázados fák közti tisztások bőven kínálják a látnivalót.

Az idei tábortermés sajátosságaira, értékeire a budapesti művészettörténész vendég, *Wehner Tibor* hívta fel a jelenlevők figyelmét. Szakavatott, lényegretörő, de az egyénitést sem kerülő, részletes méltatásában kiemelte a művésztelep egyik különlegességét, azt, ahogy ebben a történelmi környezetben a múlt, a régi korok szelleme egybefonódik a mával, a kortárs művészetet művelők mai törekvéseivel, és sokféleképpen ösztönzi jelenkori egyedi alkotások létrehozását. Évről évre markáns arcélú, jeles alkotók, többségükben fiatalok dolgoznak a nemzetközi minősítést kiérdemlő művésztelepen. Ezen a VII. összejövetelen 6 festő – *Csóka Szilárd Zsolt* (Marosvásárhely), *Gagy Botond* (Kolozsvár), *Miklós Árpád* (HU), *Lucza Zsigmond* (HU), *Knyihár Amarilla* (Szentendre), *Lilla von Puttkamer* (Berlin) – és három szobrász – *Dienes Attila* (Magyarország), *Madaras Péter* (Sepsiszentgyörgy), *Pokorny Attila* (Budakalász) – alkotott nagy lendülettel. Festmények, grafikák, printek, szobrok, természetművészeti alkotások vonzzák a nézőket, más-más jellegű, de egyaránt igényes, figyelemre méltó művek gyarapítják az itt létrejött kollektívot.

Az augusztusi művészeti események sűrűjében, amikor szinte lehetetlen mindenik rendezvényt bemutatni, a geryeszegiről most csak ennyit. A későbbiekben nagyobb terjedelmű, átfogó összeállítással mutatjuk fel a Kastélypark Művésztelep idej arculatát. (N.M.K.)

Pokorny Attila koronginstallációja a kastélyparkban

Tévéorozat az Aranybulláról

Televíziós bemutatásra készülő alkotások támogatásáról döntött a Nemzeti Filmintézet (NFI): a támogatott pályázatok között van egy televíziós sorozat az Aranybulla történetéről és A fény felé címmel a Csík Zenekar műsorának filmfeldolgozása is – olvasható a Nemzeti Filmintézet MTI-hez eljuttatott közleményében.

Mint írják, a magyar jogrendszer egyik első mérföldköve, az Aranybulla történetéről készül négyrészes tévéorozat Kriskó László rendezésében az NFI 600 millió forintos gyártási támogatásával. A kalandos úton trónra került II. András király az ország létét veszélyeztető belső és külső ellenségek legyőzésére 1222-ben olyan korszakalkotó törvénycsomagot fogadott el, amely egyensúlyt teremtő, új gazdaságpolitikát hozó, jogbővítő és a kontinentális Európában egyedülálló dokumentum volt.

Az Aranybulla kiadásának 800. évfordulója 2022 áprilisában lesz. A jubileumra készülő tévéorozat forgatókönyvét Kis-Szabó Márk és Trux Béla jegyzi.

Táncház – egy szép történet címmel Sebő Ferenc rendezésében készül dokumentumfilm az 1970-es évek elején ellenálló mozgalomként indult és 30

évvél később nemzetközi modellként elismert közösségteremtő módszerről. A ma is virágzó magyar táncművészet 2011-ben az UNESCO felvette a szellemi kulturális örökség listájára mint védett hagyományörző módszert. A Nemzeti Filmintézet 27 millió forintos támogatásával készülő alkotás négy évtized történetét meséli el, a forgatás erdélyi és magyarországi helyszíneken lesz.

A Kossuth-díjas Csík Zenekar szokatlan felállásban lép fel *A fény felé* című, népszerű adventi műsorában a versek, a népzene és improvizációk ötvözetével. A különleges műsor filmfeldolgozása a Nemzeti Filmintézet hétmillió forintos támogatásával készül.

Az *Embernek farkasa* című dokumentumfilm gyártását 45 millió forinttal támogatja a Nemzeti Filmintézet. „Az erdélyi magyarok, székelyek és csángók életét és múltját kutató dokumentumfilm, Faragó Annamária új alkotása az egykori jászberényi ÁVH-börtönből indul, és a világtörténelem emberi kegyetlenségeit, történéseit mutatja be az azt megélt és leszármazottai elbeszélésein keresztül” – áll a közleményben.

Aranybulla emlékmű a székesfehérvári Csúcsos-hegyen. Rétfalvi Sándor alkotása

A Kertész utcai Shaxpeare-mosó a legjobb

Jelenet az előadásból... Elől Horváth Judit

Fotó: Kókai Tünde

A *Kertész utcai Shaxpeare-mosó* című produkció kapja a legjobb előadás díját a Színházi Kritikusok Céhe tagjainak szavazatai alapján. A Színkritikusok díja átadó gáláját szeptember 12-én tartják Budapesten a Bethlen Téri Színházban – közölte a szakmai szervezet csütörtökön az MTI-vel.

Mivel az elmúlt időszakot a koronavírus-járvány jelentős mértékben befolyásolta, a céh tagjai idén ideiglenesen átalakított kategóriákban a 2019/2020-as és a 2020/2021-es évad emlékeztető és fontos teljesítményeit ismerik el. További változás, hogy idén nem a jelöltek listáját, hanem a díjazottak nevét hozták nyilvánosságra az elmúlt hetekben – áll a közleményben, amely szerint a lista csütörtökön vált teljessé.

A legjobb előadás díját elnyerő *Kertész utcai Shaxpeare-mosó* című produkció William Shakespeare *Rómeó és Júlia* című drámája, Závada Péter átírata és a társulat improvizációi alapján készült. Az Örkeny Színház előadását 2019. szeptember 28-án mutatták be, rendezője Bodó Viktor.

Amint azt már májusban bejelentették, a Színházi Kritikusok Céhe életműdíját *Szakács Györgyi* jelmeztervező kapja.

A Színházi Kritikusok Céhének tagjai posztumusz különdíjjal tisztelnek *Lengyel Anna* dramaturgi, műfordítói, színházszervezői munkássága előtt.

Kurátsi díjjal ismerik el a Színház- és Filmművészeti Egyetem (SZFE) hallgatóit, oktatóit és dolgozóit, akik kiálltak egyetemük szabadságáért.

A Trafó – Kortárs Művészetek Házát a lezárások alatti online jelenlétéért különdíjjal ismeri el a szakmai szervezet.

A legígéretesebb pályakezdő díját 2021-ben *Nagy Péter István* kapja.

A legjobb színészi alakítás díját az Újvidéki Színház *Anna Karenina* című előadásában a címszerep megformálásáért *Béres Mártának* ítélték.

Kolozsváron az Antal–Lusztig-gyűjtemény

A debreceni múzeumoknál letéteménybe helyezett legnagyobb magyarországi modern és kortárs magángyűjtemény munkáiból összeállított nemzetközi válogatás érkezik Kolozsvárra, az Érdeklődési Központban (*Centrul de Interes*) megrendezésre kerülő *Monochrome Stories*. Az *Antal–Lusztig-gyűjtemény*. Debrecen című nagyszabású kiállítás keretében.

A kiállítás, amelynek megszervezésében partnerintézményként vállalt szerepet Debrecen város önkormányzata, valamint a debreceni MODEM (Modern és Kortárs Képzőművészeti Központ), augusztus 10-től látogatható a Gyufa-

gyár utca 9A szám alatt található negyedik emeleti imponáns kiállítóterben, ahol 40 nemzetközi művész munkái tekinthetők meg ingyenesen augusztus 10. és szeptember 28. között keddtől szombatig 16–19 óra között.

– Az Antal–Lusztig-gyűjtemény az 1920-as évekig nyúlik vissza, amikor Lusztig Sámuel derecskei kereskedő elkezdett képzőművészeti munkákat vásárolni az akkori kortárs művészeknél. A második világháborúban elveszett vagy elpusztult minden addig gyűjtött munka, így holokauszt-túlélőként Lusztig Sámuel újra kezdte építeni a gyűjteményét, amelybe viszonylag hamar bevonta az unokáját, Antal Pétert is. A kezdetekben Antal Péter a nagyapja szellemisége szerint folytatta

a gyűjtemény gyarapítását, később pedig a saját elképzelése alapján alakította tovább. Eleinte a magyarországi progresszív alkotók munkáit vásárolta, elsősorban közvetlenül a művészek műterméből, ezzel alapozva meg a gyűjtemény 20. századi magyar festészeti vázát. Újabb, úgy gondolva, hogy a gyűjtemény magyar vonatkozásban kerek és egybefüggő, egyre inkább a nemzetközi, neves művészek által készített munkák felé fordult. Jelenleg a kollekción több mint 5000 műalkotást számlál, ezzel az egyik legnagyobb magyarországi magángyűjteménnyé nőtte ki magát az évek során. A nagyapja iránti elismerés és tisztelet kifejezésésképpen nevezte el Antal Péter a gyűjteményét Antal–Lusztig-gyűjteménynek.

Csendben... Harmath István szobrai a Csíki Székely Múzeumban

Böloni Domokos

Jön a busz

Amint kibarmolom magam a tömbházból, sajog a bal vénám. A halál jelzése, mondta valaki, akinek már harminc éve ez a kedves baj büszkíti az életét, de még mindig másnak rendeli a koszorúkat az übercsendes parcellákba.

Eljövök, nincs időm senki másra. Tudom, hogy minden busz jó nekem, két megállóra van a lelke kalibrálva, várnak a kis gipszoroslánok, és mire érkeznek, már ott cigarettázza a hetvenhatediket Frici úr, aki megint és mindig Joyce-ot olvas és kommentál.

El vagyunk látva zsenikkel. A Favorit megállóban ül egy nem is idős hölgy a likacsos, ámbar fémcsel ilúziót keltő padon, amely nyáron forró, télen fagyos. Még mielőtt megszalasztanám magam az éppen méltósággal befutó randa busz középső ajtajához, elkiáltja magát:

„Hatos, hatos, hatos!”
Hát nekem persze ez is puftá ráftá. Felszállok, megyünk.

Elfelejttem megköszönni. Másnap ismét ott a nem is idős hölgy, ritka búzavirág szemét ismét rám villantja, és azt kiáltja: „Húszas, húszas, húszas!”

Nekem a húszas is jó, mint mondtam. De most megköszönöm. Nem szól semmit, mert már befutott a negyvennégyes, és persze talált valakit, akinek fontos lehet az infó, annak kiabálja, hogy negyvennégyes, negyvennégyes.

„Negyvennégyes!”
És most sem visz rá a kíváncsiság, hogy alaposabban megnézzem magamnak. Vagyis a világnak.

Másnap hiába lesem, várom, nincs sehol.

Vagy mégis? De ez duvadt és közönséges, és nem is az első szaladó utashoz beszél, hanem vélhetően az unokájához. Gyere már, sziszegi.

„Huszonhatos!”
A Favoritban mondhatod, amit akarsz.

Leülök magam is egy afféle likacsos nejlondpadra, az első fickóra ráüvöltöm: „Tizenhetes, a Kombinát!”

Sok itt a hülye, mondja rezignáltan, és felszáll.

Örülök, hogy nem kell vitatkoznom senkivel.

*A *rablólús fogyasztása. Játékos jegyzetek* című kötetből, Marosvásárhely, 2016

125 éve avatták fel a Mátyás-templomot

Százhuszonöt éve, 1896. augusztus 15-én szentelték fel az újjáépített Budavári Nagyboldogasszony (Mátyás)-templomot. Az MTVA Sajtóarchívumának anyaga:

Az egyházi hagyomány szerint a mai templom helyén valaha állott Mária-templomot Szent István király alapította 1015-ben, erről azonban sem írásos, sem régészeti bizonyíték nem maradt fenn. A Szent István-i alapításról csupán a Buda töröktől való visszavétele után, 1690-ben Esterházy Pál nádor által emeltetett barokk főoltár felirata emlékeztet meg. A Mária-templom vélhetően azonos a Gellért-legendában említett Pesth minor Mária-egyházával, ahol a pogányok által meggyilkolt Szent Gellért püspök holttestét ravatalozták fel 1046-ban. Az épülő Mária-templomot 1247-ben említi először oklevél, amely a veszprémi püspök joghatóságát állapítja meg, s tudjuk, hogy 1257-ben rangbeli elsőbbséget élvezett a várbeli Mária Magdolna-templommal szemben, ami a tatárjárás előtti alapításra enged következtetni.

A IV. Béla király által építtetett háromhajós gótikus bazilika alaprajza a korabeli pápai székhely, Lyon katedrálisával mutatott rokonságot. Az új Mária-templom falai között tartották az 1279-es és az 1309-es zsinatot, és itt koronázták meg 1309-ben egy alkalmi koronával I. Károly Róbertet. (Végleges megkoronázására a Szent Koronával csak 1310-ben, Székesfehérváron került sor.)

I. (Nagy) Lajos király 1370 körül

kezde meg az épület érett gótikus stílusú csarnoktemplommá alakítását a délnyugati Mária-kapu kiépítésével, feljegyzések szerint 1384-ben a templom déli tornya leomlott. Zsigmond király uralkodása alatt a mellékhajók boltozatának megemelésével csarnokteret hoztak létre, a mellékszentélyeket meghosszabbították, nyolcszögletű terreké alakították át. Hunyadi Mátyás király, akiről a templom köznyelvi elnevezését kapta, itt tartotta beiktatási ceremóniáját és mindkét esküvőjét, uralkodása alatt, 1470-re készült el a délnyugati harangtorony, amelyen ma is látható címere.

A vesztes mohácsi csata után, 1526-ban a Budára bevonuló törökök felgyújtották a várost, a tűzben a főtemplom tetőszerkezete és berendezésének nagy része megsemmisült. Az újjáépült pompás templomot 1541, Buda végleges török kézre kerülése után mecsetté alakították át, az Eszki Dzsámiban egy félkör alakú mihrab-fülkét is építettek, amely Mekka irányát jelezte a muszlimok számára.

Buda 1686-os visszafoglalása után a ferencesek, majd a jezsuiták igazgatták az újjáépített templomot, amelynek északi oldalához hatalmas kollégiumot, déli oldalához háromemeletes szemináriumot kapcsolódtak, így egy nagy kiterjedésű épületegyüttes része lett. A templomnak Esterházy Pál nádor 1690-ben új főoltárt adományozott, 1696-ban a későbbi nádor Pálffy Miklós barokk előcsarnokot építtetett hozzá, ekkor a tornyot már barokk hagyományok koronázták. Az

1723. évi nagy budai tűzvészben a templom is súlyos károkat szenvedett, 1748-ban villámcsapás érte, tönkrement főoltárát csak 1760-ra sikerült pótolni.

A jezsuita rend 1773-as feloszlatása után a templom kegyura Buda városa lett, II. József rendeletére 1785-ben középkori és jezsuita korzból származó kincseinek jelentős részét elárverezték. A templom külsejét 1789-ben a toronnyal együtt megújították, de a Mátyás-torony barokk hagyományait csak 1841-ben cserélték lapos szükség-tetőre.

A kiegészítés után, 1867-ben a Nagyboldogasszony-templomban koronázták magyar királlyá és királynévá I. Ferenc Józsefet és feleségét, Erzsébetet. A király 1873-ban kelt határozata alapján a templomot Schulek Frigyes irányításával neogótikus stílusban építették újjá. A munkálatok csak 1896-ra, a millenniumi ünnepségekre fejeződtek be teljesen, részben Schulek rendkívüli precizitása, részben az anyagi források el-elapadása miatt.

A gótikus templom szinte minden követ kicserélték, újfrafaragták, a barokk toldásokat eltávolították. Schulek ott, ahol nem talált a munkához eredeti dokumentumot, mint például a nyugati homlokzat vagy a torony esetében, maga tervezte meg az új részleteket, igyekezve megfelelni a millenniumi Magyarország koronázó főtemplommal szemben támasztott reprezentációs igényének. Az újra régi fényében tündöklő templomot a környező épületrészek lebontásával kiszabadította, újrarendezte a Szentháromság teret, és

megtervezte a páratlan panorámát biztosító, neoromán Halászbástyát. A restaurálás belső díszítőmunkáit Schulek mellett Székely Bertalan és Lotz Károly irányította. Ők maguk festették az alakos festményeket, terveik alapján Kratzmann Ede készítette a színes üvegablakokat, Mikula Ferenc faragta az új szobrászati díszítést. Az oltárképeket Zichy Mihály és Aggházy Gyula festették, a főkapu domborművét,

rokat szenvedett. A teljes helyreállítás csak 1970-re fejeződött be, de állaga az 1990-es évekre igen leromlott. A kiemelt egyházi műemlékként számontartott Mátyás-templomot 1999-ben az állam a katolikus egyház tulajdonába adta. Felújítása 2004 és 2013 között túlnyomórészt állami segítséggel valósult meg, ennek során a meglévő két történelmi harang mellé négy újat öntöttek.

Forrás: Wikipédia

Ősbemutató Kolozsváron: Erdély aranykora – Fejedelmek tündérbertje

Augusztus 18-án délután 4 órától rendhagyó könyvbemutató lesz Kolozsváron, a Vallás-szabadság Házában, a Rubicon Intézet jóvoltából. Oborni Teréz történész Erdély aranykora – Fejedelmek tündérbertje című új könyvének bemutatójára ideális helyszín Erdély fővárosa, a kincses Kolozsvár.

A könyv a Buda elesét követő évtizedekben kifomálódó új magyar állam, az Erdélyi Fejedelemség történetét eleveníti fel, bemutatva, hogy a politikai értelemben tűnékeny, illékony világ, amelyre a tündér-

kert kifejezés eredetileg utalt, a 17. század első felére már egy szellemi és anyagi javakban bővelkedő, vonzó országot jelentett.

Bár a keleti országrész össze is roppanhatott volna a két korabeli világhatalom, az Oszmán és a Habsburg Birodalom kegyetlen összecsapásaiban, a fejedelemség nem csupán túlélte a számára megadatott mintegy százhusz évet, hanem különálló országgént megőrizte a Magyar Királyság alkotmányosságának hagyományait, miközben anyanyelvű kultúránk páratlan értékeit teremtette meg. Ebben vitathatatlan szerepe volt Erdély fejedelmeinek, akik – saját nemzeti érdekeiket védve – mindvégig megmaradtak magyarnak és európainak.

A mű szerzője, Oborni Teréz (1960) történész az ELTE-n végzett történelemlevéltár szakon. Pályafutását levéltárosként kezdte, majd 1991-től az Eötvös Loránd Tudományegyetemen, később a Pécsi Tudományegyetemen és a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen oktatott. 2004-től az MTA, jelenleg az ELTE Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézetének főmunkatársa, a kora újkori osztály vezetője és az ELTE docense. Kutatási területe elsősorban az Erdélyi Fejedelemség története. Számos önálló és társszerzős kötete jelent meg az évek folyamán, egyik szerzője a 2016-ban Székelyudvarhelyen kiadott *Székelyföld története* című nagymonográfiának.

A szerzőt és művét Rác Árpád, a Rubicon történelmi magazin főszerkesztője, egyben a kötet szerkesztője, valamint dr. Csurgai Horváth József, a Rubicon Intézet tudományszervezési igazgatója mutatja be. A jelenlevők Oborni Teréz előadásában egy kis izelítőt is kaphatnak a kötetből, aki *Tudással és fegyverrel (arte et marte)* címmel tart előadást Bethlen Gábor fejedelemlről.

GERNYESZEG KÖZSÉG POLGÁRMESTERI HIVATALA versenyvizsgát szervez egy ideiglenesen megüresedett szerződéses állásra:

II. besorolású SZAKKÉPZETLEN MUNKÁS a községgazdálkodási részlegre.

A vizsga időpontja: 2021. szeptember 7-én 10 óra (szóbeli) és szeptember 10-én 10 óra (interjú) a Gernyeszegi Polgármesteri Hivatal székhelyén.

A dossziékat augusztus 30-án 13 óráig kell benyújtani a hivatalban. A versenyvizsga megszervezésére, a beiratkozási iratokra és a könyvésztetire vonatkozó információk ki vannak függesztve az intézmény székhelyén és megtekinthetők a www.primariagornesti.ro honlapon. Bővebb felvilágosítás a 0265/342-112-es telefonszámon. (sz.-I)

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőkészítést fémcserepből és cserépből, bármilyen ács munkát, csatornák, lefolyók javítását, készítését, bármilyen tetőjavítást és tetőfestést, tetőszigetelést, faházak és manzárd készítését fából, vakolást. Saját anyaggal vagy a kliens anyagával is dolgozunk. Tel. 0757-728-705. (12757)

MOSÓGÉP- és hűtőszekrény-javítást vállalok. Tel. 0755-825-502. (12780-I)

VÁLLALUNK szigetelést, bármilyen festést, ács munkát, bádógos munkát, kerítések, teraszok, csatornák készítését. Tel. 0767-837-782. (12577)

MEGEMLÉKEZÉS

„Nem hallok, Mama?! Szólj rám!...”

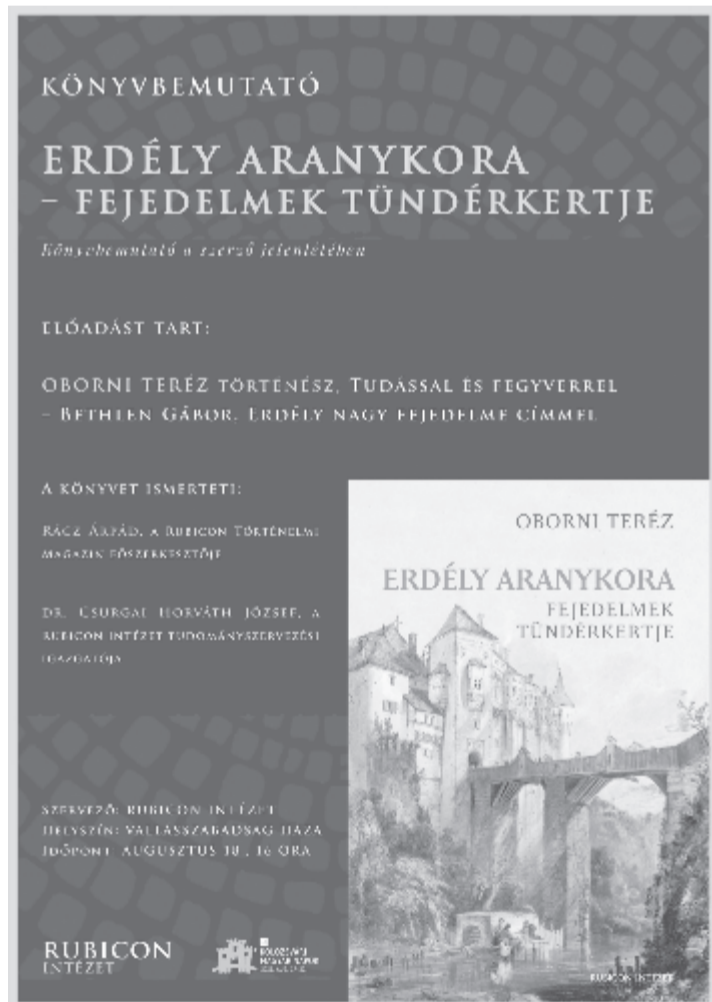
Húsz éve már, hogy pótolhatatlan úrt hagyva, csak az emlékeinkben él a szerető édesanya, nagymama, feleség, testvér, rokon, GÁLL GABRIELLA (szül. Janka). Megőrizzük! Szerettei. (sz-I)

Mély fájdalommal és a hiányérzés örök küzdelmével emlékezünk augusztus 14-én ISZLAI KÁROLYRA halálának ötödik évfordulóján. Szívünkben mindig ott élsz, lelkünknek része vagy, sosem felejt a gondolat. Örök álmod őrizze béke és nyugalom. Szeretettünk mindig veled marad. Gyászoló szeretteid. (12775-I)

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

ALKALMAZUNK minimális VILLANYSZERELŐI TUDÁSSAL rendelkező személyeket, akár nyugdíjasokat is, kábelezési munkára. Jelenkezni az electrosec@rdslink.ro e-mail-címen vagy a 0745-660-922-es telefonszámon. (p.-I)

ALKALMAZUNK három FÉRFI MUNKAERŐT TEJFELDOLGOZÓ ÜZEMBE – Indlacto Mureş Kft. – napi 8 órai munkaprogrammal. Érdeklődni lehet a Prut utca 10. szám alatt, a cég székhelyén vagy a 0773-316-377-es telefonszámon, 8-16 óra között. (sz.-I)

Asociația Harmonia Cordis Egyesület
www.harmoniagordis.org

HARMONIA CORDIS

International Guitar Festival
16. Festival Internațional de Chitară
Nemzetközi Gitárfesztivál

10-15 aug. 2021
Târgu Mureș x Marosvásárhely
Cetatea x Vár

10 AUG 2021 1900	BABTAN-VARGA Flórián RO Gabriel GUILLÉN URU Jérémy JOUVE FR Yamandu COSTA BR	Francisco LUIS PR Steve COWAN GA Anton BARANOV RU RVO RO Fusion jazz Radu VĂLCU RO chitară x gitară Mihai BALABAS RO arăbă x hegedű Andrei PETRACHE RO pan x zongorona Răzvan FLORESCU RO acordeon x ütőhangszerek Alexandru BADEA RO tobe x dobcset	13 AUG 2021 1900
11 AUG 2021 1900	Cassie MARTIN FR Venti Chiavi Guitar Trio HU duo BEKE István Ferenc chitară x gitară RO SZÉKELY Alpár RO arăbă x hegedű RO PUSZTAI Antal jazz band HU STUMMER Márton chitară x gitară HU HADNAGY Alida contrabas x nagybőgő RO ASZTALOS Zsolt percuție x ütőhangszerek RO	Marcell NICKMANN HU PAVLOVITS Dávid HU Nejc KUCHAR SVK Alexandr MISKO RU fingerstyle	14 AUG 2021 1900
12 AUG 2021 1900	Cristina GALIETTO IT François-Xavier DANGREMONT FR Lovro PERETIĆ HR CSÁKI András FR Rovshan MAMEDKULIEV RU	GIRÁN Péter HU flamenco Cenk ERDOĞAN TR fretless Antoine BOYER FR gipsy jazz SAMUELITO PR flamenco	15 AUG 2021 1900

intrare liberă | ingyenes belépés

organizator parteneri | sponzoratori | parteneri media | parteneri media | parteneri media

NE REZERVĂM DREPTUL DE A SCHIMBA PROGRAMULI! x A MŰSORVÁLTÓZTATÁS JOGÁT FENNTARTJUK!

HÍRADÓ
MINDEN HÉTKÖZNAP
ÉLŐBEN 19 ÓRÁTÓL

ETV HÍR- ÉS MAGYAR
TELEVÍZIÓ

Marosvásárhelyi Rádió Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro

Hirdetőink figyelmébe!

Felhívjuk hirdetőink figyelmét, hogy hirdetések feladhatók a szerkesztőségben, valamint a nepujasg.ro weboldalon lévő online felületen is, vagy beküldhetik e-mailen a reklam@e-nepujasg.ro címre.

Érdeklődni a 0265/268-854-es vagy 0742-828-647-es telefonszámon, 9-14 óra között.

Hirdessen Maros megye legolvasottabb napilapjában!

NÉPÚJSÁG

Kényelmesen megteheti online is.

KOBÁK KÖNYVESBOLT

Marosvásárhely, Győzelem tér 18. szám,
www.bookyard.ro

FONTOS TELEFONSZÁMOK

• Romtelecom-tudakozó	- 118-932	• Emma vendéglő, hidegtálak készítése	- 0740-083-077
- információ	- 118-800	• Prefektúra	- 0265/266-801
- általános	- 118-800	• RDS-RCS	- 0365/400-401
• Központosított ügyelet (Rendőrség, Tűzoltóság, SMURD, Csendőrség, Mentőállomás):	112	• Áramszolgáltató vállalat - vidék	- 0365/400-404
• Rendőrség	- 0265/202-305	• Delgaz Grid	- 0800-801-929
• SMURD (betegekkel kapcsolatos információk)	- 0265/210-110	• Delgaz Grid	- 0265/200-928
• Sürgősségi szolgálat: - gyermekeknek	- 0265/210-177	• Aquaserv:	- 0800/800 928
Marosvásárhelyi Polgármesteri Hivatal	- 0265/268-330	- hideg víz-csatorna	- 0265/215-702
GYULAFEHÉRVÁRI CARITAS, otthongondozó szolgálat, 8-16 óra között:	0736-883-110	- közönségszolgálat	- 0265/208-888
• Optika-Optofarm	- 0265/212-304	- központ	- 0265/208-800
	- 0265/312 436	• Fogasztóvédelmi hivatal	- 08008 208-888
	- 0265/250-120	• Vasútállomás	- 0265/254-625
	- 0265/263 351	• Vili Kft.: temetkezés, segélyintézés (0-24 óra), professzionális balzsamozás	- 0265/236-284
• Optolens szemsebészet	- 0265/263-351	• Nemzetközi halottszállítás	- 0744-282-710
• Marmed	- 0265/250-344	• Alkony Kft. temetkezés (24 ó.)	- 0265/263-865
járóbeteg-rendelő:	- 0756-468-658	• koporsók, kellékek,	- 0745-606-215
	- 0729-024-380	• koszorúk	- 0745-606-269
Labor	- 0751-114-307	és halottszállítás	- 0758-047-604
		• Maros megyei RMDSZ	- 0265/264-442
			- 0265/262-907

e-mail: marmed@armed.ro,
www.marmed.ro

Méltányos reklámdíj fejében állandó szereplője lehet a FONTOS TELEFONSZÁMOK rovatnak. Várjuk jelentkezését a 0265/268 854-es telefonon.